

Mõõdikute töörühma 12.06.2020 kohtumise üldised järeldused.

Nelja tunni jooksul jõuti läbi arutada 5 esimese alaeesmärgi mõõdikud (sellises järjekorras nagu need olid enne üldeesmärkide alla jaotamist). Need eesmärgid on:

- 2.1 Metsa ja metsandust, sh metsa elurikkust puudutavate otsuste tegemiseks kogutakse asjakohast teadus- ja tõenduspõhist teavet, seejuures on avalik teave ja ruumiinfo kõigile kättesaadav ja ühiskond on teadlik metsandusega seotud küsimustest ja otsustest.
- 1.2 Kohaliku elukeskkonna kujundamiseks saavad kohalikud kogukonnad metsamajandamise planeerimisel kaasa rääkida.
- 1.1 Metsaressurssi majandatakse eesmärgiga pikas perspektiivis suurendada metsa süsinikuvaru ning süsiniku sidumise võimet. Metsamaa pindala on säilinud vähemalt tänasel tasemel.
- 1.3 Metsa tervise ja elujõulisuse tagamiseks on ennetatud metsakahjustuste levikut.
- 1.4 Metsa puidulised ja mittepuidulised saadused ja teenused on mitmekesised ning nende kasutamine säilitab metsa elurikkuse, produktiivsuse, uuenemisevõime ja elujõulisuse.

Ühine arusaamine on selline, et mõõdikute arv peab sellist tüüpi strateegilise eesmärgi korral piirduma 2-3 mõõdikuga alaeesmärgi kohta ning ka alaeesmäärke peaks võimalusel olema vähem. Samuti ei sobi üldiselt mõõdikuks jah/ei mõõdikud, mis on pigem tegevuskava osad (ühekordsed tegevused) ning tulemused tuleks kirjeldada arengukava vahearuannetes kirjeldava tekstina. Kohati on tegemist detailidega, millele ei ole mõõdikut võimalik tingimata praegu panna, kuid saab välja töötada järgmiseks arengukavaks (nt kui meetoodika on alles välja töötamisel).

Üldised märkused alaeesmärkide kaupa (kui üldisi on):

Alaeesmärk I: Metsa ja metsandust, sh metsa elurikkust puudutavate otsuste tegemiseks kogutakse asjakohast teadus- ja tõenduspõhist teavet, seejuures on avalik teave ja ruumiinfo kõigile kättesaadav ja ühiskond on teadlik metsandusega seotud küsimustest ja otsustest.

Kui eesmärk on teabe kogumine ja selle kättesaadavaks tegemine, siis mõõdikutes on mindud liigsetesse detailidesse ning ei käsitleta metsandusteavet tervikuna. Strateegia on selleks, et uusi suuremaid arenguid suunata. Tundub, et üldine metsandusteave on piisavalt hea ja kättesaadav, seega ei ole olnud vajadust seda suunata ning jäänud on detailid. Seega on töörühma ettepanek juhtkogule alaeesmärk sisuliselt üle vaadata, kas üldse on vaja eraldi alaeesmärgina ning mida seal mõõta tuleks. Seejuures keskkonnaindeks (metsandusküsimustega täiendatult) on hea II üldeesmärgi mõõdik ning võimalik, et eraldi alaeesmärgi ei olegi vaja.

Alaeesmärk II: Kohaliku elukeskkonna kujundamiseks saavad kohalikud kogukonnad metsamajandamise planeerimisel kaasa rääkida.

Mõõdikutest lähtub, et platvormid on juba olemas ning ei ole selge, kuidas riik veel rohkem suunata saab. Lahendada on jäänud detailid (nt kohalike omavalitsuste võimekuse tõstmine). Ettepanek juhtkogule: läbi mõelda, kas tegemist on üldse eraldi seisva alaeesmärgiga ning võiks kaaluda ühendamist ökosüsteemiteenuste pakkumist puudutavate eesmärkidega.

Alaeesmärk V: Metsa puidulised ja mittepuidulised saadused ja teenused on mitmekesised ning nende kasutamine säilitab metsa elurikkuse, produktiivsuse, uuenemisevõime ja elujõulisuse.

Kuna arengukava valmimisega läheb veel aega, siis on võimalik, et saame paremad mõõdikud selleks ajaks. Sobivaid mõõdikuid võime saada metsa ökosüsteemiteenuste, sh kõrvalkasutuse projektide (Keskkonnaagentuuri ELME projekt ökosüsteemiteenuste kaardistamiseks ning Statistikaameti projekt hinnastamiseks) lõppemisel (hiljemalt 2021 suvi).